

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobkyně: **K. W.**, dále zastoupená Mgr. Michalem Varmužou, advokátem se sídlem Kozinova 2, Šumperk, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 4. 2013, č. j. MPSV-UM/6008/13/9S-JMK, sp. zn. SZ/1496/2012/9S-JMK, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Brně z 20. 2. 2014, č. j. 22 A 49/2013 – 51

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Brně z 20. 2. 2014, č. j. 22 A 49/2013 – 51, **se zrušuje** a věc **se** tomuto soudu **vrací** k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Dosavadní průběh řízení

Žalobkyně byla poživatelkou dávky příspěvek na péči, neboť byla uznána závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve III. stupni. Dne 18. 1. 2012 požádala o změnu výše dávky (doposud 11.000 Kč měsíčně). Úřad práce ČR, krajská pobočka v Brně, kontaktní pracoviště Brno (dále jen „*správní orgán I. stupně*“) dospěl k závěru, že z 9 hodnocených základních životních potřeb nezvládá žalobkyně celkem 7 potřeb: mobilita, stravování, oblékání, obouvání, tělesná hygiena, výkon fyziologické potřeby, péče o zdraví, osobní aktivity; orientace a komunikace byly uznány jako potřeby, které žalobkyně zvládne. Rozhodnutím ze dne 1. 11. 2012, č. j. 34044/2012/BBA, proto návrh na změnu dávky zamítl s tím, že výše dávky bude nadále 11.000 Kč.

Odvolání žalobkyně žalovaný zamítl a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdil. Ztotožnil se s jeho hodnocením zachované sebeobsluhy žalobkyně a dospěl k závěru, že posouzení závislosti posudkem posudkové komise MPSV z 14. 3. 2013 bylo provedeno na základě dostatečně doložené a v průběhu odvolacího řízení doplněné zdravotní dokumentace a z vlastního zjištění při jednání.

Žalobkyně proti rozhodnutí žalovaného podala žalobu. Krajský soud v Brně (dále též „*krajský soud*“) tuto žalobu shledal důvodnou, a proto rozsudkem z 20. 2. 2014, č. j. 22 A 49/2013 – 51, napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Podle krajského soudu neposoudil žalovaný kritéria v oblasti orientace a komunikace tak, jak vyplývá z přílohy č. 1 k vyhlášce č. 505/2006 Sb. Podle názoru krajského soudu je zcela vyloučeno, aby se žalobkyně orientovala směrem dozadu, pouze částečně zvládne orientaci doprava, jinak především směrem doleva. Podle krajského soudu není žalobkyně schopna samostatně používat a obsluhovat komunikační prostředky, psát dopisy, mailovat, používat Skype, mobilní telefon.

Krajský soud uvedl, že žalovaný rozhodoval na základě nedostatečného zjištění skutkového stavu, a že závěry, které učinil na základě použitých podkladů, nejsou zcela odůvodněné. Vzhledem k charakteru a rozsahu postižení nezletilé, celkovému omezení jejího zdravotního stavu, projevu onemocnění, stejně tak i s ohledem na další prognózu a způsob léčby, bude žádoucí při hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby důsledněji a podrobněji hodnotit funkční dopad dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu na schopnost zvládat tyto základní životní potřeby. Krajský soud dospěl k závěru, že skutkový stav vyžaduje rozsáhlé doplnění (vypracování znaleckého posudku z oboru posudkového lékařství, případně z neurologie, případně vyžádání stanoviska posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí), které jde nad rámec doplnění provedeného v rámci přezkumného soudního řízení.

II. Kasační stížnost

Žalovaný (dále též „*stěžovatel*“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost, v níž uplatnil důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „*s. ř. s.*“). Stěžovatel uvedl, že posudková komise MPSV posoudila zdravotní stav žalobkyně dne 14. 3. 2013, zadavatel posudku žádal o posouzení od 1. 1. 2012 k datu vydání napadeného rozhodnutí (1. 11. 2012). Stěžovatel je přesvědčen, že posudková MPSV komise posoudila zdravotní stav, funkční schopnosti a stupeň závislosti na základě úplného a spolehlivého zjištění stavu věci, a to nejen odbornými lékařskými nálezy, tak i prostřednictvím sociálního šetření a vyhodnocení všech skutečností vztahujících se ke schopnosti nezávislého života v přirozeném sociálním prostředí. Stěžovatel nesouhlasí s názorem soudu o nezávládání orientace a komunikace žalobkyní, neboť tento závěr se opírá o subjektivní výpověď matky dítěte, aniž bylo přihlédnuto k řadě kontinuálních, objektivních a souladných zjištění učiněných jak ošetřujícími lékaři, tak sociálním šetřením a naposledy i samotným posudkem posudkové komise MPSV.

Stěžovatel poukázal na zjištění praktické dětské lékařky, podle níž je žalobkyně osobou s přiměřenou pamětí a intelektem, orientovaná místem, časem a osobou. Žalobkyně se chová přiměřeně, komunikace, zrak i sluch jsou zachovány v normě. V nálezech neurologa není vůbec zmíněna porucha orientace, lze tedy mít za to, že žalobkyně se orientovala správně, nebyla dokumentována závažná porucha smyslových funkcí, která by bránila poznávání a rozeznávání zrakově a sluchem. Ze sociálního šetření podle stěžovatele vyplynulo, že žalobkyně se orientovala přiměřeně věku, bez potíží komunikovala, navštěvovala školku, kde měla asistenta a byla zapojována do aktivit školky, kromě účasti ve školce v přírodě. Při jednání dne 14. 3. 2013 matka posudkové komisi MPSV sdělila, že žalobkyni slábnou ruce, nachystané jídlo snědla sama, žalobkyně již chodila do školy a měla asistentku.

Stěžovatel odmítl závěr soudu, který v souvislosti s používáním elektrického invalidního vozíku vyhodnotil orientaci žalobkyně jako nezávládanou. Podle stěžovatele krajský soud pomínil,

pokračování

že žalobkyně v době posouzení používala pouze mechanický invalidní vozík, který sama ručně ovládala, šetřením bylo zjištěno, že elektrický vozík dostala žalobkyně v květnu 2012. Stěžovatel rovněž připomněl, že pro přiznání tohoto vozíku musí být splněna kritéria, na základě kterých lze dovodit, že žalobkyně zvládala jak ovládání vozíku, tak i jízdu, cestování v prostředí pozemních komunikací jak duševně a fyzicky, tak i po stránce orientační.

K posouzení životní potřeby komunikace stěžovatel uvedl, že se zkoumají duševní, smyslové i tělesné schopnosti, které se podílí na schopnosti mluvení a schopnosti psaní. Psanou zprávou se rozumí zpráva stručného obsahu a malého rozsahu. Stěžovatel poukázal na to, že dle posudku nebyla dokumentována postižení intelektových schopností, žalobkyně byla plně orientovaná, byla schopna porozumět a dorozumět se mluvenou řečí, ve školním roce 2012/2013 navštěvovala 1. ročník základní školy, poznala písmena, učila se číst a psát, pohybovala se sama na mechanickém invalidním vozíku, najedla se sama, jídlo jí muselo být naporcováno. To všechno podle stěžovatele svědčí o dostatečné svalové síle, přiměřené zručnosti a funkci obou rukou k tomu, aby dítě zvládlo samostatně používat a obsluhovat mobilní telefon, mailování, psaní dopisů. Podle stěžovatele krajský soud cituje sdělení zákonné zástupkyně, že dítě ovládá elektrický invalidní vozík (předtím dítě ovládalo mechanický vozík) a žádným způsobem je nezpochybňuje. Stěžovatel má za to, že krajský soud jednotlivá sdělení neposoudil ve vzájemných souvislostech, kdy zjištění o funkci rukou nepromítl do jiných obdobně náročných činností, tak, jako to učinil posudek.

Žalobkyně se s rozsudkem krajského soudu ztotožnila a uvedla, že tvrzení stěžovatele ohledně podkladů k žádosti o elektrický invalidní vozík jsou tvrzení, která měla být stěžovatelem uplatněna v řízení před krajským soudem, nikoliv až v kasační stížnosti.

Tvrzení stěžovatele ve vztahu k životním potřebám orientace a komunikace podle žalobkyně vycházejí z neznalosti jejího zdravotního postižení.

Žalobkyně zdůraznila, že trpí nevléčitelnou vrozenou nemocí spinální muskulární atrofie. Jedná se o těžké neurodegenerativní onemocnění, v důsledku kterého jí odumírá mícha, resp. motoneuronické buňky v místě tvořícím přechod mezi míchou a nervy vybíhajícími z míchy do svalů v těle. Onemocnění postihuje všechny svaly bez rozdílu, včetně svalů potřebných pro dýchání, trávení atd. Výsledkem onemocnění je postupné přerušování nervových spojení mezi míchou a jednotlivými svazky svalových vláken, postižená osoba od narození ztrácí svalovou sílu, jednotlivé svaly přestávají postupně fungovat, fungující svaly vykazují pouze zlomek svalové síly zdravé osoby v důsledku špatně fungujícího přenosu nervových impulzů do svalů přes míchu. V důsledku nefunkčnosti svalového korzetu páteře dochází i k postupnému borcení páteře a vzniku těžkých skolióz, kdy postižený není schopen udržet se rovně v sedu, má potíže s dýcháním atd. Je-li postižená osoba upoutána na vozík, není schopna se sama přemístit z vozíku a zpět, vyžaduje celodenní péči jiné osoby. Podle žalobkyně se jedná o neléčitelné onemocnění s postupnou progresí.

Žalobkyně připomněla, že je u ní na první pohled zjevná velmi silná skolióza páteře se stočením páteře na jednu stranu. V důsledku toho je skoro vyloučeno, aby se podívala přes levé rameno, tento stav je zřejmý na první pohled. V důsledku velmi chabé svalové síly je pak vyloučeno, aby se otočila sama dozadu a podívala se vsedě za sebe. Žalobkyně poukázala na to, že členkou komise byla neuroložka MUDr. Š., které mělo být zcela jasné, že žalobkyně vykazuje v důsledku svého onemocnění velmi malou svalovou sílu, jejímž důsledkem je mimo jiné výrazně oslabený svalový korzet páteře a výrazná skolióza. To ovlivňuje prakticky všechny posuzované životní potřeby, včetně komunikace.

Žalobkyně poukázala na kritéria komunikace a orientace podle přílohy č. 1 písm. b) a c) vyhlášky č. 505/2006 Sb. a uvedla, že pokud podle ustanovení § 2a této vyhlášky osoba není z důvodu dlouhodobého nepříznivého zdravotního stavu schopna zvládat alespoň jednu z aktivit, která je pro schopnost zvládat základní životní potřebu vymezena v příloze č. 1 vyhlášky, není schopna zvládat základní životní potřebu jako celek. Podle žalobkyně je kritérium orientace v posudkové praxi vykládáno zjednodušeně.

Žalobkyně uvedla, že mechanický invalidní vozík ovládala její matka. U elektrického invalidního vozíku mělo být posudkové komisi na první pohled zjevné, že žalobkyně není schopna účastnit se silničního provozu, neboť je osobou plně závislou na péči rodiče či osobního asistenta.

Podle žalobkyně nelze z toho, že se ve škole učí číst a psát, dovodit, že zvládá psaní natolik, aby byla schopna dorozumět se psanou zprávou. Žalobkyně uvedla, že v důsledku výrazného oslabení svalů je stěží schopna napsat pár slov, pak již pro křeče není schopna dalšího psaní, ve škole má přiznány úlevy.

Žalobkyně dále uvedla, že najíst se sama je schopna jen částečně, k tomu potřebuje odlehčený příbor. Žalobkyně nezvládne obsluhovat těžší mobilní telefon, zmáčknout na něm tlačítka, držet ho u hlavy zvládne jen s pomocí asistence. Vyloučeno je rovněž, aby obsluhovala běžný notebook s programem Skype.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

Stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti vůči rozsudku krajského soudu důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s., aniž však své námitky k těmto důvodům podřadil. Nejvyšší správní soud tak učinil sám.

Stěžovatel nijak nekonkretizoval, v čem by podle něj měla spočívat vada rozsudku krajského soudu podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.; tímto důvodem se proto Nejvyšší správní soud zabýval toliko v rozsahu, v jakém je povinen napadené rozhodnutí přezkoumat *ex officio* (srov. § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud předně neshledal vadu nepřezkoumatelnosti rozsudku. Rozsudek je jako celek srozumitelný, je z něj patrné, jak krajský soud o věcných otázkách uvážil, odůvodnění je v souladu s výrokovou částí rozsudku. Nejvyšší správní soud nezjistil ani žádnou jinou vadu řízení před soudem, a proto uzavírá, že kasační stížnost je ohledně vad podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. nedůvodná.

Námitky stěžovatele podřadil Nejvyšší správní soud ke kasačnímu důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. – namítané nesprávné posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení, neboť podstata celé argumentace stěžovatele je postavena na výtkách vůči tomu, jak krajský soud vyhodnotil naplnění definičních znaků zvládnutí některých základních životních potřeb žalobkyně, konkrétně orientace a komunikace. Podle názoru stěžovatele byly naplněny podmínky § 8 odst. 1 písm. c) zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, pro uznání osoby těžce závislé na pomoci jiné fyzické osoby (stupeň III.), neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat šest nebo sedm základních životních potřeb; podle názoru žalobkyně měla být uznána podle § 8 odst. 1 písm. d) zákona o sociálních službách osobou úplně závislou na pomoci jiné fyzické osoby (stupeň IV.), neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat osm nebo devět základních životních potřeb.

pokračování

Podle § 75 odst. 1 s. ř. s. platí, že při přezkoumání rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu; z tohoto důvodu bylo nezbytné posoudit zdravotní stav žalobkyně k datu vydání žalovaného rozhodnutí, tj. ke dni 22. 4. 2013. Z tohoto důvodu proto Nejvyšší správní soud nevyhověl návrhu žalobkyně na nařízení jednání o kasační stížnosti (o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání, srov. § 109 odst. 2 s. ř. s.), jehož by žalobkyně měla být osobně přítomna, neboť aktuální zdravotní stav žalobkyně nemůže mít na rozhodování kasačního soudu vliv.

Nejvyšší správní soud již dříve vyslovil názor, že v případě soudního přezkumu zdravotního stavu osob se rozhodnutí soudu opírá především o odborné lékařské posouzení. Posouzení zdravotního stavu je věcí odborně medicínskou, k níž nemá soud potřebné odborné znalosti, a proto se vždy obrací k orgánům, které jimi disponují, aby se k těmto otázkám vyjádřily. Podle § 4 odst. 2 zákona č. 581/1992 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, Ministerstvo práce a sociálních věcí posuzuje zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění a pro účely odvolacího řízení správního, pokud napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku okresní správy sociálního zabezpečení; za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Výsledný posudek je tedy v přezkumném soudním řízení stěžejním důkazem, na který je soud při nedostatku odborné erudice odkázán, a proto je zapotřebí klást zvýšený důraz na jeho jednoznačnost, určitost, úplnost a přesvědčivost. (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2004, č. j. 5 Ads 34/2003 - 82, publikovaný pod č. 526/2005 Sb. NSS.)

Jak bylo v již rekapitulační části uvedeno, krajský soud se neztotožnil s posudkovým závěrem týkajícím se schopnosti žalobkyně zvládat základní životní potřebu orientace a komunikace, neboť měl za to, že stěžovatel vyhodnotil nedostatečně přesvědčivě tyto schopnosti.

Stěžovatel své rozhodnutí opírá o závěry posouzení zdravotního stavu žalobkyně, tj. na základě posudků MSSZ Brno a posudkové komise MPSV. Žalobkyně tyto posudky zpochybňuje, když poukazuje na zjevné limity vyplývající z jejího zdravotního stavu, pro které neměly být základní životní potřeby orientace a komunikace posouzeny jako zvládané.

Podle § 9 odst. 1 zákona o sociálních službách se při posuzování stupně závislosti hodnotí schopnost zvládat tyto základní životní potřeby - mobilita, orientace, komunikace, stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena, výkon fyziologické potřeby, péče o zdraví, osobní aktivity, péče o domácnost (schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se nehodnotí u osob do 18 let věku – srov. § 9 odst. 3 zákona o sociálních službách).

Podle § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách vychází okresní správa sociálního zabezpečení při posuzování stupně závislosti osoby ze zdravotního stavu osoby doloženého nálezem vydaným poskytovatelem zdravotních služeb, z výsledku sociálního šetření (tím zjišťuje schopnost samostatného života osoby v přirozeném sociálním prostředí) a zjištění potřeb osoby, popřípadě z výsledků funkčních vyšetření a z výsledku vlastního vyšetření posuzujícího lékaře.

Podle § 9 odst. 5 zákona o sociálních službách platí, že pro uznání závislosti v příslušné základní životní potřebě musí existovat příčinná souvislost mezi poruchou funkčních schopností z důvodu nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnosti zvládat základní životní potřebu v přijatelném standardu. Funkční schopnosti se hodnotí s využíváním zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využíváním běžně dostupných pomůcek, prostředků,

předmětů denní potřeby nebo vybavení v domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku.

Podle § 1 odst. 4 vyhlášky č. 505/2006 Sb., k provedení zákona o sociálních službách dále platí, že za neschopnost zvládnání základní životní potřeby se považuje stav, kdy porucha funkčních schopností dosahuje úrovně úplné poruchy nebo poruchy těžké, kdy i přes využívání zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využívání běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku nelze zvládnout životní potřebu v přijatelném standardu. Za neschopnost zvládnání základní životní potřeby se považuje rovněž stav, kdy režim nařízený odborným lékařem poskytujícím specializované zdravotnické služby neumožňuje provádění základní životní potřeby v přijatelném standardu.

Nejvyšší správní soud v této souvislosti připomíná, že podle § 10 zákona o sociálních službách platí, že u osoby do 18 let věku se při hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby podle § 9 odst. 1 a při hodnocení potřeby mimořádné péče porovnává rozsah, intenzita a náročnost péče, kterou je třeba věnovat posuzované osobě se zdravotním postižením, s péčí, kterou je třeba věnovat zdravé fyzické osobě téhož věku. Při stanovení stupně závislosti u osoby do 18 let věku se nepřihlíží k potřebě péče, která vyplývá z věku osoby a tomu odpovídajícímu stupni biopsychosociálního vývoje. Mimořádnou péčí se rozumí péče, která svým rozsahem, intenzitou nebo náročností podstatně přesahuje péči poskytovanou osobě téhož věku.

MSSZ Brno při vypracování svého posudku ze dne 12. 9. 2012 vycházela ze zdravotnické dokumentace ošetřující lékařky žalobkyně MUDr. J. J. z 15. 8. 2012, zprávy neurologické ambulance Fakultní nemocnice Brno z 31. 5. 2012 a sociálního šetření Úřadu práce České republiky, kontaktního místa Brno-město z 8. 6. 2012, který hodnotí schopnost orientace a komunikaci žalobkyně jako „*přiměřené věku*“.

Posudková komise MPSV při jednání dne 14. 3. 2013 jako podkladovou dokumentací použila kromě spisu správního orgánu I. stupně též zdravotní dokumentaci praktické lékařky MUDr. J. J., Brno, neurologické vyšetření MUDr. P. V., při jednání komise byla žalobkyně vyšetřena MUDr. D. Š., odborníci z oboru neurologie. Na základě těchto podkladů posudková komise MPSV neuznala nezvládnání životní potřeby orientace, když dospěla k tomu, že žalobkyně je orientovaná místem, časem a osobou při intelektově přiměřených duševních schopnostech a nebyla dokumentována závažná porucha smyslových funkcí, která by bránila poznávání a rozeznávání zrakem a sluchem. Posudková komise MPSV neuznala ani nezvládnání schopnosti komunikace, neboť nebylo dokumentováno postižení intelektových schopností žalobkyně, ta byla plně orientovaná, byla schopná porozumět a dorozumět se mluvenou řečí, ve školním roce 2012/2013 navštěvovala 1. ročník základní školy, pozná písmena, učí se číst a psát.

Příloha č. 1 písm. b) prováděcí vyhlášky č. 505/2006 Sb. stanovuje, že za schopnost zvládat základní životní potřebu orientace se považuje stav, kdy je osoba schopna poznávat a rozeznávat zrakem a sluchem, mít přiměřené duševní kompetence, orientovat se časem, místem a osobou, orientovat se v obvyklém prostředí a situacích a přiměřeně v nich reagovat.

Nejvyšší správní soud se nemůže ztotožnit s argumentací stěžovatele, který zachování schopnosti orientace odvozuje z toho, že žalobkyně sama používá invalidní vozík (dříve mechanický, nyní elektrický). Podle Nejvyššího správního soudu je tento názor v přímém rozporu s vlastním posudkovým závěrem stěžovatele, který u žalobkyně uznal neschopnost zvládat životní potřebu mobility. Žalobkyně tedy sama není schopna ovládat invalidní vozík,

pokračování

to ostatně vyplývá i z vyjádření zákonné zástupkyně při jednání u krajského soudu, podle něhož je dceři při obsluze tohoto vozíku vždy nablízku.

Krajský soud své pochybnosti o dostatečném hodnocení schopnosti orientace příkladmo odůvodnil neschopností žalobkyně rozhlédnout se kolem sebe, resp. učinit tak pouze při nutném otočení celého těla na invalidním vozíku. Tuto ryze fyzickou schopnost však nelze podle názoru Nejvyššího správního soudu ztotožnit se schopností orientace, ale naopak je nezbytné ji podřadit k životní potřebě mobility (příloha 1 písm. a) prováděcí vyhlášky k zákonu o sociálních službách), kterou ostatně stěžovatel u žalobkyně uznal jako samostatně nezvládanou s potřebou pomoci jiné fyzické osoby. Podle názoru Nejvyššího správního soudu je schopností orientace ve smyslu přílohy 1 písm. b) třeba rozumět orientaci v situacích pomocí smyslů - zraku a sluchu – s dostatečnou duševní kompetencí reakce na nastalé situace. Tyto schopnosti byly u žalobkyně shledány jako zachované, resp. v důsledku postižení žalobkyně nebyla diagnostikována závažná porucha smyslových funkcí, které by bránila poznávání a rozeznávání zrakem a sluchem. Ačkoli tedy krajský soud podle názoru Nejvyššího správního soudu sám neuvedl nic, čím by zpochybnil tyto posudkové závěry, přesto posoudil jako nedostatečné závěry posudku MPSV o zvládnání této životní potřeby.

Příloha č. 1 písm. c) prováděcí vyhlášky č. 505/2006 Sb. stanovuje, že za schopnost zvládat základní životní potřebu komunikace se považuje stav, kdy je osoba schopna dorozumět se a porozumět, a to mluvenou srozumitelnou řečí a psanou zprávou, porozumět všeobecně používaným základním obrazovým symbolům nebo zvukovým signálům, používat běžné komunikační prostředky.

Krajský soud při hodnocení zvládnání životní potřeby komunikace uvedl, že stěžovatel se nedostatečně vypořádal s kritériem „*používání běžných komunikačních prostředků*“. Krajský soud k takovému závěru dospěl, přestože si byl vědom nikterak nezpochybněné skutečnosti, že se žalobkyně teprve učí číst, psát a poznávat písmena, a že ve školním roce 2012/2013 navštěvovala 1. ročník základní školy. Ačkoliv žalovaný krátce vyhodnotil schopnost komunikace žalobkyně v mezích základních kritérií, nemá Nejvyšší správní soud pochyby o tom, že posudkový závěr podle PK MPSV proti výtkám krajského soudu ob stojí. U žalobkyně se vzhledem k jejímu věku a stupni jejího vzdělání schopnost budoucí komunikace v době rozhodování stěžovatele teprve formovala, to vše při nikým nezpochybněném zjištění posudkové komise MPSV, že nebylo dokumentováno postižení jejích intelektových schopností a žalobkyně byla schopna porozumět a dorozumět se mluvenou řečí. Jakkoli žalobkyně poukazuje na svou eventuální neschopnost zvládat komunikační prostředky, jako jsou mobilní telefon a notebook, Nejvyšší správní soud je toho názoru, že např. využití zjednodušeného ovládnání této techniky hlasem je schopno handicap žalobkyně redukovat. Ačkoliv Nejvyšší správní soud nezlehčuje vážnost zdravotních komplikací žalobkyně, je přesto toho názoru, že pochybnosti krajského soudu o hodnocení kritérií potřeby komunikace z výše uvedených důvodů neobstojí. Nejvyšší správní soud má proto za prokázané, že žalobkyně nezvládá sedm životních potřeb, jak zjistil stěžovatel, schopnost zvládat základní životní potřeby komunikace a orientace zůstala zachována.

Nejvyšší správní soud na závěr podotýká, že žalobkyně v době soudního přezkumu již navštěvovala základní školu, ve které dokonce nastoupila do druhé třídy a z vyjádření zákonné zástupkyně resp. advokáta vyplynulo, že je intelektově na vysoké úrovni. Již tato skutečnost je dle názoru Nejvyššího správního soudu v rozporu s názorem krajského soudu, že stěžovatel nedostatečně vyhodnotil kritéria životních potřeb orientace a komunikace. Zvládala-li totiž žalobkyně školní docházku, při níž je nepochybně potřeba orientace a komunikace předpokladem úspěšného zvládnutí učení, nemůže se Nejvyšší správní soud ztotožnit s názorem, podle něhož

by žalobkyně ve srovnání se svými vrstevníky - spolužáky téhož ročníku – zcela nezvládala uvedené životní potřeby.

Nejvyšší správní soud kasační stížnost shledal důvodnou, a proto napadený rozsudek krajského soudu podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V něm je krajský soud vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu tak, že napadené rozhodnutí stěžovatele je zákonné (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

Krajský soud v Brně v dalším řízení rozhodne i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 23. dubna 2015

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu